

MASARYKOVA UNIVERZITA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

Podpora odborných praxí a stáží studentů ESF MU
u budoucích zaměstnavatelů

Základy pracovněprávních vztahů

JUDr. Dana Hrabcová Ph.D.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento studijní materiál vznikl jako výstup z projektu č. CZ.1.07/2.2.00/15.0280

Prameny právní úpravy p.p. vztahů

- **Zák. č. 262/2006 Sb., zákoník práce**
- **Zák. č. 90/2012 Sb., občanský zákoník**
- **Zák. č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání**
- **Zák. č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti**
- **Zák. č. 251/2005 Sb., o inspekci práce**
- **Zák. č. 198/2009 Sb., antidiskriminační zákon**
- **Zák. č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek BOZP**
- **NV č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíž. prac. prostředí....**
- **NV č. 590/2006 Sb., kterým se stanoví okruh a rozsah jiných důležitých osobních překážek v práci**

Vznik pracovního poměru pracovní smlouvou

Podstatné náležitosti pracovní smlouvy §34

- ***Druh práce***
- ***Místo výkonu práce + fikce - pravidelné pracoviště***
- ***Den nástupu do práce = vznik p.p.***

Další ujednání pracovní smlouvy

- ***Zkušební doba***
- ***Doba trvání pracovního poměru - prac. poměr na dobu určitou - zákaz řetězení § 39+§ 65ZP***
- ***Mzdové podmínky - smluvní princip - limit § 2 ZP***
- ***Další ujednání dle dohody stran - smluvní princip = co není zakázáno, je dovoleno - § 2 odst. 1***

Dohody o pracích konaných mimo p.p.

- **Dohoda o provedení práce - § 75 ZP**
 - max. rozsah až 300 hod. v kal. roce, musí být uvedena doba, na kterou se uzavírá - v měsících, ve kterých příjem z dohody přesáhne 10.000 Kč, odvádět pojistné na soc. a zdrav. pojištění
- **Dohoda o pracovní činnosti - § 76 ZP**
 - max. polovina zák. úvazku - v průměru (max. 52 týdnů)
- **Obecně :**
 - písemná forma
 - na výkon práce přiměřeně úprava pro p.p.- § 77/2
 - povinnost fikt. rozvržení týd. prac. doby - náhrady PN - § 194
 - výkon práce nesmí přesáhnout 12 hod. během 24hod. - § 77/2
 - na dohody se vztahují ust. o spravedlivé odměně a min. mzdě
 - při skončení DPP povinnost vydat zápočtový list
 - možnost sjednat právo na ŘD+ důležité os. přek. v práci

Způsoby skončení pracovního poměru

- **Právní událostí** - bez vůle účastníků
 - Smrtí zaměstnance - § 48+328 , zaměstnavatele - § 48+342
 - Uplynutím času - § 65
- **Úředním rozhodnutím** - cizinci
- **Právním jednáním stran**
 - Dvoustranným** = dohoda - § 49
 - dohoda o celém obsahu, povinná písemná forma
 - Jednostranným** = zaměstnanec x zaměstnavatel
 - Zrušení p.p.ve zkušební době - § 66 - jen pokud trvá, p.p. skončí dnem doručení, není-li uveden pozdější
 - Výpověď - výpovědní doba 2 měs. - § 51 obecná + § 51a zvl.
 - Okamžité zrušení - p.p. končí doručením

Povinnost nahradit škodu

Pracovněprávní odpovědnost

- *za škodu*
- *za porušení pracovních povinností (pracovní kázně)*
- *za nesplnění pracovněprávního závazku*
- *za bezdůvodné obohacení*

Trestněprávní odpovědnost

- *vedle odpovědnosti pracovněprávní*
- *jen u fyzických osob*
- *pokud je skutkovým dějem současně naplněna*

Prvky skutkové podstaty

Soubor podmínek stanovených zákonem pro vznik odpovědnostního vztahu + důkazní břemeno

- ***Škoda*** - skutečná škoda, ušlý zisk
- ***Subjekty*** - pracovněprávní vztah, příp. další smluvní vztah
- ***Objekt*** - právem chráněný zájem
- ***Chování*** - při plnění pracovních úkolů a souvislost s ním
- ***Protiprávnost*** - u odpovědnosti objektivní
- ***Zavinění*** - u odpovědnosti subjektivní
- ***Příčinná souvislost (kauzální nexus)***

Povinnost zaměstnance nahradit škodu

Subjektivní odpovědnost - zavinění + exculpace

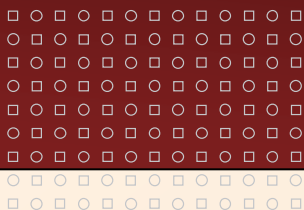
- *Obecná odpovědnost (§ 250 ZP)*
- *Za nesplnění povinnosti k odvracení škody (§ 251 ZP)*
- *Za schodek na svěřených hodnotách, které je zaměstnanec povinen vyúčtovat (§ 252 ZP)*
- *Za ztrátu svěřených předmětů (§ 255 ZP)*

Povinnost zaměstnavatele nahradit škodu

Objektivní odpovědnost - za protiprávnost

- za výsledek + liberace

- **obecná odpovědnost (§ 265 ZP)**
- **za věcnou škodu při odvracení škody (§ 266 ZP)**
- **za škodu na odložených věcech (§ 267 ZP)**
- **za pracovní úrazy a nemoci z povolání (§ 269 až 271u ZP)**

Základy pracovněprávních vztahů pro podnikatelský záměr SPI

Tento studijní materiál vznikl jako výstup z projektu č.
CZ.1.07/2.2.00/0280

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

